

Sabina Karp
Malwina Kędracka

**VII OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA „KODEKS
PRAWA KANONICZNEGO
W BADANIACH MŁODYCH NAUKOWCÓW”**

Dnia 26 maja 2018 r. w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II odbyła się VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców”. Patronat nad wydarzeniem naukowym objął Jego Ekscelencja Biskup Artur Miziński, Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski, zaś patronat medialny – Wydawnictwo Od.Nowa. Konferencja została zorganizowana przez Katedrę Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL, Komisję Prawniczą Oddział PAN w Lublinie, Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Stowarzyszenie Kanonistów Polskich oraz Wydział Nauk Prawnych Towarzystwa Naukowego KUL.

Uroczystego otwarcia dokonali ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL, kierownik Katedry Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL, przewodniczący SAWP KUL, ks. prof. dr hab. Józef Krukowski, prezes SKP, przewodniczący Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie oraz dr hab. Krzysztof Wiak, prof. KUL, dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL.

SABINA KARP, student, Instytut Prawa Kanonicznego, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin, Polska, e-mail: cookie2@onet.com.pl

MALWINA KĘDRACKA, student, Instytut Prawa Kanonicznego, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin, Polska, e-mail: malwina.k3@vp.pl

Po modlitwie w intencji rozpoczynającej się konferencji naukowej prof. Sitarz poinformował, że w poprzednich konferencjach łącznie uczestniczyło 227 prelegentów z Polski, Czech, Słowacji, Litwy, Włoch, Ukrainy i Wenezueli. Wyraził radość z dużego zainteresowania tegoroczną konferencją, na którą zakwalifikowało się aż 47 naukowców z 9 ośrodków naukowych: Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego, Instytutu Teologicznego im. Św. Józefa Bilczewskiego we Lwowie, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu, Akademii Sztuki Wojennej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, a także z Sądu Metropolitalnego w Lublinie. Ks. Sitarz podkreślił, że konferencja nie odbyłaby się bez ogromnego zaangażowania i poświęcenia osób wchodzących w skład komitetu organizacyjnego. Następnie powitał wszystkich uczestników, władze Wydziału, przewodniczących poszczególnych sesji, prelegentów, a także wszystkich przybyłych. Prosząc o przestrzeganie programu, życzył udanej konferencji.

Następnie głos zabrał prof. Wiak wyrażając podziw dla organizowanej konferencji, która przyciąga coraz większe rzesze zainteresowanych. Dziekan odniósł się również do tegorocznych wydarzeń na KUL. Powiedział, że obecny rok, jest rokiem szczególnym dla Uniwersytetu z racji obchodów 100-lecia istnienia. Jest to jednocześnie 100-lecie nauk prawnych na Lubelszczyźnie. Dziekan przypomniał, że od samego początku dyscypliny – prawo i prawo kanoniczne – były uprawiane obok siebie, zaś tematy referatów wskazują, iż można zajmować się tymi samymi problemami, patrząc jednak z różnej perspektywy. Życzył wszystkim niezapomnianych wrażeń naukowych i udanego pobytu w KUL.

W ramach otwarcia głos zabrał prof. Krukowski, który wyraził satysfakcję z możliwości uczestnictwa w konferencji. Na ręce ks. Sitarza złożył podziękowania za inicjatywę tego przedsięwzięcia naukowego

i jego wytrwałą kontynuację. Odniósł się również do bieżących wydarzeń, przypominając, że prawo kanoniczne, jako samodzielna nauka, wyodrębniło się od teologii już w XII w. Aktualnie prawo kanoniczne należy do nauk społecznych, obok prawa i nauk o administracji. Profesor nadmienił, że nauka prawa kanonicznego stanowi samodzielną dyscyplinę, ponieważ posługuje się metodą właściwą dla nauk prawnych. Korzysta z dorobku teologii i opiera się na przesłankach teologicznych, gdy chodzi o strukturę Kościoła, ale stosuje metodę właściwą dla nauk prawnych, zwłaszcza metodę historyczno-prawną. Profesor wystosował prośbę do Dziekana Wiaka o baczne przyglądanie się zachodzącym zmianom w tym przedmiocie. Następnie odniósł się do samego tytułu konferencji, zwracając uwagę na słowa „naukowcy” i „nauka”. Przypominał, że nauka jest poszukiwaniem prawdy przy użyciu odpowiednich metod, jak również odpowiedniej klasyfikacji nauk. Profesor odniósł się także do rocznicy 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę, 100-lecia założenia KUL oraz 25-lecia podpisania Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską. Kościół rządzi się nie tylko troską duszpasterską, ale również normami prawa, które odgrywają doniosłą rolę porządkując życie społeczne. Według tomistycznej definicji prawo jest to nakaz rozumu, mający na celu dobro wspólne i wydany przez tego, do którego należy troska o dobro wspólne. Prawu kanonicznemu przyświeca dobro wspólne w postaci budowania ładu i porządku społecznego, w którym każdy człowiek może osiągnąć swoją doskonałość i realizować należne mu prawa i wolności.

Po tych słowach, głos ponownie zabrał prof. Sitarz, który podziękował za pokrzepiające słowa i przypomniał, że w tym roku przypada również 50 rocznica obrony doktoratu ks. Krukowskiego i ks. prof. dr. hab. Henryka Misztala. Podkreślił, że wszyscy uczestnicy konferencji mogą czuć się zaproszeni na uroczystości odbywające się w KUL.

Podczas konferencji uczestnicy zaprezentowali przygotowane referaty w trakcie 13 sesji. Pierwsza sesja była wspólna, pozostałe zaś odby-

waly się równolegle. Po każdej z nich miała miejsce dyskusja oraz przerwa kawowa.

Sesję pierwszą prowadził prof. Krukowski, zaś referaty wygłosili: ks. Krzysztof Górski (PUG) – „Odpusty i ich pozyskiwanie w poszczególnych kościołach” oraz Agnieszka Romanko (KUL) – „Prawo do obrony przed sądem w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 roku”.

Sesji II A przewodniczyła dr hab. Marzena Dyjakowska, prof. KUL, a jej prelegentami byli: Judyta Dworas-Kulik (KUL) – „Bigamia w prawie kanonicznym”; ks. Rafał Kaniecki (PUG) – „Come si deve partecipare alla Santa Messa per adempiere il precetto festivo?”; Paweł Zając (ASzWoj) – „Bezpieczeństwo danych osobowych w Kościele katolickim w Polsce”; ks. Krzysztof Białowas (PUG) – „Droga do beatyfikacji i kanonizacji według motu proprio *Maiorem hac dilectionem*”.

Przewodniczącym sesji II B był ks. dr hab. Marek Saj, prof. UKSW. Referaty zaprezentowali: Karolina Lemierz (KUL) – „Problem mediacji w sprawach karnych. Studium porównawcze”; Agnieszka Smoluchowska (KUL) – „Obostrzenia wymiaru kary w prawie kanonicznym oraz polskim prawie karnym”; ks. Tomasz Jarzabek (KUL) – „Przestępstwa seksualne wobec małoletnich w polskim prawie kanonicznym”; ks. Miłoś Kohútek (KUL) – „Nadużycia seksualne na płaszczyźnie ofiary i sprawcy (kan. 1395 § 2)”.

Sesja II C odbyła się pod przewodnictwem ks. dr. hab. Grzegorza Wojciechowskiego (KUL). Referaty wygłosili: ks. Paweł Kaleta (KUL) – „Pobożne oświadczenia woli jako forma finansowania Kościoła (kan. 1299)”; ks. Paweł Lewandowski (KUL) – „Realizacja prawa duchownych do godziwego utrzymania przy okazji wizyty duszpasterskiej według polskiego ustawodawstwa partykularnego”; ks. Dominik Dryja (KUL) – „Realizacja kompetencji kreacyjnych biskupa diecezjalnego w wykonywaniu władzy sądowniczej w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 roku”; Łukasz Sztolf (KUL) – „Sposoby utraty urzędu proboszcza według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku”.

Sesję III A poprowadził o. prof. dr hab. Wiesław Bar (KUL). Prelegentami byli: Lidia Fiejdasz-Buczek (KUL) – „Kanoniczne rozpoznanie, przeniesienie i konserwacja relikwii według instrukcji Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych z 8 grudnia 2017 roku”; ks. Radosław Wnuk (KUL) – „Wymogi na urząd formatów seminaryjnych według Magisterium Kościoła łacińskiego”; Malwina Kędracka (KUL) – „Ewolucja kodeksowych uregulowań dotyczących duszpasterskiej opieki nad małżeństwami mieszanymi”; ks. Marcin Bałdyga (KUL) – „Wykluczenie *bonum prolis* w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 roku i Kodeksie Kanonów Kościołów Wschodnich”.

Sesji III B przewodniczył ks. Krukowski. Referaty przedstawili: Joanna Przybyłowska (KUL) – „Metropolitalne organy władzy w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 roku”; ks. Štefan Brinda (KUL) – „Prymat św. Piotra według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku”; ks. Rafał Dappa (UŚ) – „Egzorcysta i jego posługa w prawie kodeksowym i pozakodeksowym”; ks. Adam Fabiańczyk (KUL) – „Przygotowanie do sakramentu bierzmowania w prawie kościelnym”.

Sesję III C poprowadził prof. Saj, natomiast prelekcje wygłosili: Natalia Grochowska (UKSW) – „Pojęcie świadka w kanonicznym i polskim postępowaniu karnym”; Małgorzata Makowska (UKSW) – „Etyka i moralność w nakładaniu sankcji karnych w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 roku”; Daniel Przygoda (UKSW) – „Problematyka dopuszczenia do Komunii św. osób żyjących w tzw. sytuacjach nieregularnych”; Marlena Kot (UKSW) – „Udzielenie zezwolenia oraz dyspensy osobom dotkniętym przeszkodą wieku według prawa polskiego i prawa kanonicznego”.

Po zakończeniu III sesji wszyscy uczestnicy konferencji zostali zaproszeni na obiad do *Mensa Academica* KUL.

Ks. dr hab. Leszek Adamowicz przewodniczył sesji IV A, podczas której referaty zaprezentowali: ks. Mariusz Szypa (KUL) – „Bazylika mniejsza według prawa liturgicznego”; Angelo Dąbrowski (UKSW) –

„Zawieranie małżeństw mieszanych pomiędzy wiernymi Kościoła rzymskokatolickiego i Kościoła polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej”; ks. Mariusz Bakalarz (KUL) – „Kształtowanie się aktualnego porządku prawnego katolickich Kościołów wschodnich na przykładzie urzędów protosyncela i syncela”.

Sesja IV B odbyła się pod przewodnictwem ks. dr. hab. Krzysztofa Mikołajczuka (KUL). Prelegentami byli: Aleksandra Rybaczek (KUL) – „Specyfika wyrokowania w kanonicznym procesie skróconym o nieważność małżeństwa”; s. Ganna Tumanevych (KUL) – „Wpływ osobowości dysocjalnej na rozeznanie oceniające co do istotnych praw i obowiązków małżeńskich”; Daria Cicha (KUL) – „Unieważnienie małżeństwa cywilnego a stwierdzenie nieważności małżeństwa w procesie kanonicznym – analiza porównawcza”.

Przewodniczącym Sesji IV C był prof. Bar. W jej trakcie referaty wygłosili: Magdalena Lenart (KUL) – „Ważność i godziwość sakramentu chrztu a osoba szafarza w ujęciu historyczno-normatywnym”; ks. Bartosz Trojanowski (PWT we Wrocławiu) – „Trudności interpretacyjne kan. 868 § 2 Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku. Kwestie prawne i teologiczne”; ks. Maciej Kołodziejcki (UKSW) – „Chrzest i jego skutki w perspektywie prawa kościelnego”.

Sesję V A poprowadził prof. Saj. Prelegentami byli: ks. Vasyl Plakhotka (KUL) – „Recepcja norm kodeksowych w Synodzie Łuckim z 1927 roku”; ks. Marcin Bider (UPH w Siedlcach) – „*Vir baptizatus* podmiotem święceń diakonatu w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 roku w ujęciu prawno-historycznym”; o. Stanisław Kawa (Instytut Teologiczny im. Św. Józefa Bilczewskiego we Lwowie) – „Instytucja separacji w prawie kanonicznym i prawie ukraińskim”.

Sesja V B odbyła się pod przewodnictwem prof. Adamowicza, natomiast referaty wygłosiły: Martyna Pereta (KUL) – „Ochrona prawa dziecka do wychowania w prawie Kościoła łacińskiego” oraz Roksana Czuba (KUL) – „Odpowiedzialność rodziców za przekaz wiary”.

Sesji V C przewodniczył prof. Mikołajczuk. W jej trakcie referaty zaprezentowali: Urszula Wasilewicz (Sąd Metropolitalny Lubelski) – „Status prawny miejsc kultu we Francji”; ks. Paweł Wróbel (KUL) – „Tożsame obowiązki i ograniczenia zakonników i duchownych”; Kamil Niedziałkowski (KUL) – „Kremacja w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 roku i polskim prawie partykularnym”.

Zamknięcia konferencji dokonali prof. Saj oraz prof. Sitarz. Pierwszy z nich skierował do organizatorów słowa uznania i szacunku, że pomimo ogromnego trudu organizacji, konferencja odbyła się już po raz siódmy. Dodał, że w tym naukowym wydarzeniu mają możliwość uczestniczenia doktorzy i doktoranci, również z UKSW. Jak zaznaczył prof. Saj, chociaż wkład UKSW w tę konferencję jest niewielki, to poprzez możliwość rozwoju doktorantów Uniwersytet z Warszawy zyskuje bardzo wiele. Profesor serdecznie podziękował za możliwość uczestniczenia w konferencji. Do podziękowań dołączył się również prof. Sitarz, który zaznaczył, że konferencja jest dziełem wszystkich uczestników, bo każdy dołożył swoją cegiełkę – mniejszą bądź większą – do tego wydarzenia. Ks. Sitarz w sposób szczególny podziękował prelegentom za trud przygotowania i wygłoszenia referatów, zaś profesorom za trud przygotowania swoich podopiecznych na seminariach. Wyraził wdzięczność wszystkim tym, którym zależy na nauce, w tym przewodniczącym poszczególnych sesji. Przy podziękowaniach nie zapomniano o studentach, którzy swoją pomocą przyczynili się do organizacji tej konferencji.